روزنه

فرمانده نیروی دریایی سپاه:

زیر بار حضور آمریکا و انگلیس در خلیج فارس نخواهیم رفت

● **باشگاه خبرنگاران جوان:** فرمانده نیروی دریایی سپاه گفت: ما بارها اعلام کردیم که عبور از تنگه هرمز برای همه آزاد است و ما امنیت را برقرار می‌کنیم. در مقابل کشورهای فرامنطقه‌ای و بیگانگانی که به قصد ایجاد ناآرامی و ناامنی و تهدید جمهوری اسلامی ایران وارد خلیج فارس می‌شوند، محکم می‌ایستیم و مأموریت خود را که ایجاد امنیت در منطقه است، انجام می‌دهیم.

دریادار تنگسیری درباره همکاری ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران در خلیج فارس عنوان کرد: «امروز ارتش و سپاه در خلیج فارس اقتدار ایجاد کردند و شاهد یک هم‌گرایی بسیار خوب از این نیروها در خلیج فارس هستیم. خلیج فارس خانه ماست و ما هیچ‌گاه در خانه خود آتش به پا نخواهیم کرد و در آن به دنبال امنیت هستیم و کشورهای منطقه هم این را بدانند ایران اسلامی دست برادری و دوستی را به سمت ملت‌ها و کشورهای مسلمان دراز کرده و ائتلاف و اسکورت شناور هم نمی‌تواند جلوی مأموریت ما را که ایجاد امنیت است، بگیرد».

او ادامه داد: «در طول تاریخ هم شاهد بودید که وزارت جنگی که در زمان طاغوت بود، بعد از انقلاب اسلامی به وزارت دفاع تبدیل شد و دیدید که جمهوری اسلامی در این سال‌ها به خاک کشوری تعرض نکرده و نیاز به خاک کشورهای دیگر را در خود ندیده است».

دریادار تنگسیری خطاب به کشورهایی که منافعشان در خلیج فارس است، گفت: «ما به کشورهای صنعتی، کشورهای دوست و کشورهایی که از نفت و گاز خلیج فارس استفاده می‌کنند، اعلام می‌کنیم ما زیر بار حضور آمریکا و انگلیس و هر کشور دیگری که بخواهد آتش‌بیار منطقه باشد، نخواهیم رفت». او افزود: «ما اعتقاد بر این داریم که جوانان ما باید دریایی بشوند. ما بزرگ‌ترین ناوگان تجاری دریایی در کشورهای غرب آسیا را داریم و می‌توانیم بخش عمده جوانان کشورمان را در این حوزه مشغول کنیم و به فرموده مقام معظم رهبری، آن را به‌عنوان یک راهبرد مورد استفاده قرار بدهیم و جوانان را با جغرافیای جدید آشنا کنیم؛ در دریا به‌جز مرزهایی که مخصوص کشورهاست، مانعی وجود ندارد و جوانان می‌توانند در سایر بخش‌ها آزادانه فعالیت کنند و به گسترش منافع جمهوری اسلامی ایران بپردازند».

تحزب در ایران؛ بررسی مهم‌ترین اقدامات حزب مؤتلفه اسلامی

روایت یک ائتلاف ۵۷ ساله

در ادامه جستار «تحزب در ایران»، پس از بررسی روند فعالیت حزب توده، جبهه ملی و نهضت آزادی، در این شماره به حزب مؤتلفه اسلامی می‌رسیم؛ تشکیلاتی که از سال ۴۱ تاکنون توانسته منشأ رخدادهای مهمی در تاریخ معاصر باشد. در سال ۱۳۴۱ که لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی تصویب شد، دو هیئت مذهبی از کسبه و تجار بازار تهران تصمیم گرفتند با یکدیگر ائتلاف کنند و سپس یکی دیگر از هیئت‌های فعال بازار را نیز مطلع کرده و در ائتلاف خود سهیم کردند. آنها پس از ائتلاف، در یکی از ملاقات‌های مردمی با امام خمینی، ماجرای ائتلاف خود را به او اطلاع دادند و ایشان نیز ائتلافشان را تأیید کرد. ائتلاف‌کنندگان که بعدها به «هیئت‌های مؤتلفه اسلامی» معروف شدند، هیئت‌های مسجد امین‌الدوله، مسجد شیخ‌علی و اصفهانی‌ها در بازار تهران بودند. این گروه‌ها در جلساتی باهم آشنا شدند و با نظر و تصویب امام خمینی، آیت‌الله مرتضی مطهری و چند نفر از دیگر شخصیت‌های روحانی، متکفل هدایت و تغذیه معنوی هیئت‌های مؤتلفه اسلامی شدند. از حبیب‌الله عسگراولادی‌مسلمان، حاج‌صادق امانی، مرتضی نیک‌نژاد، رضا صفارهرندی، مرتضی مطهری، صادق اسلامی، سیداسدالله لاجوردی، مهدی عراقی و علی درخشان در مقام بنیان‌گذاران اصلی هیئت مؤتلفه اسلامی نام برده شده است. گفته می‌شود اساسنامه هیئت‌های مؤتلفه نیز چندی بعد از سوی آیت‌الله بهشتی تنظیم شد.

فعالیت مؤتلفه پیش از انقلاب

به گزارش «تاریخ ایرانی»، سامان‌دادن اعتصاب‌های سراسری، برپاکردن تظاهرات در شهرهای مختلف، تکثیر و توزیع نوشته‌ها، بیانیه‌ها و نوارهای صوتی امام خمینی که در نجف و سپس در پاریس در تبعید به سر می‌برد، از مهم‌ترین فعالیت‌های سیاسی این جمعیت در سال‌های پیش از انقلاب بود. هیئت‌های مؤتلفه اسلامی در میان گروه‌های مبارز پیش از انقلاب، تنها تشکل و گروهی بود که از همان ابتدا فعالیت‌های سیاسی-مذهبی خود را حول محور امام خمینی و مبارزه با استبداد پهلوی متمرکز کرد. الگوی رفتاری و فکری هیئت‌های مؤتلفه اسلامی، بیش از هر چیز منبعث از گروه فداییان اسلام به رهبری نواب‌صفوی بود؛ چنانچه حتی برخی از اعضای مؤتلفه ازجمله شهید مهدی عراقی، از فعالان جمعیت فداییان اسلام به حساب می‌آمدند و متناسب با شرایط و اوضاع‌واحوال سیاسی- اجتماعی رژیم، اقدامات متفاوتی را در دستور کار قرار می‌دادند.

روی‌آوردن به اقدامات مسلحانه

هرچند رویکرد فرهنگی-مذهبی مؤتلفه در ابتدا بر دیگر وجوه فعالیت این تشکل سایه افکنده بود، اما به‌ویژه بعد از دستگیری و تبعید امام به ترکیه، برخی از اعضای مؤتلفه برای پیشبرد اهداف خویش با تغییر در روش مبارزه، به تشکیل شاخه نظامی و اتخاذ خط‌مشی مسلحانه گرایش پیدا کردند؛ هرچند این رویه با مخالفت امام مواجه شد. با وجود این، طرح مسئله انجمن‌های ایالتی و ولایتی و نیز کاپیتولاسیون در مجلس شورای ملی و سپس تصویب آن به دست حسنعلی منصور، نخست‌وزیر وقت، ائتلاف میان بازاریان ناراضی و روحانیان مخالف دولت را تقویت کرد. این‌چنین بود که پس از سخنرانی شدیداللحن امام درباره تصویب این قانون، محمد بخارایی، عضو شاخه نظامی جمعیت هیئت‌های مؤتلفه اسلامی، حسنعلی منصور را به فتوای شورای روحانیت در اول بهمن ۱۳۴۳ در برابر مجلس شورای ملی ترور کرد. بعد از این اقدام و با دستگیری اعضای اصلی و زندانی‌کردن آنها، برخی اعضای مؤتلفه که بیرون از زندان بودند یا بعد از مدتی از زندان آزاد شده بودند، با سازمان مجاهدین خلق (قبل از انشعاب) به همکاری پرداختند. در ارتباط با ترور منصور، چهار نفر از اعضای مؤتلفه در سال ۱۳۴۴ اعدام و شش نفر دیگر به حبس ابد محکوم شدند. اعضای مؤتلفه در پوشش فعالیت‌های فرهنگی-مذهبی ازجمله تأسیس مکتب تحقیقات و تبلیغات صادقیه، بنیاد رفاه و تعاون، مدرسه رفاه، شرکت سبزه، شرکت صحرا، شرکت فیلم در خدمت دین و... تا تشکیل ستاد استقبال از امام به فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی خود ادامه دادند. در این ستاد افرادی مانند عسگراولادی، بادامچیان، عراقی، شفیق، توکلی‌بینا، رخ‌صفت، سعید محمدی، اسلامی، مقصودی و... از مؤتلفه حضوری جدی داشتند.

عکس: سایت تاریخ ایرانی

ترور حسنعلی منصور

حاج‌مهدی عراقی که به همراه بخارایی، نیک‌نژاد، صفارهرندی و امانی جزء گروه ترور منصور بود و در محاکمه‌های ابتدایی به اعدام و سپس حبس ابد محکوم شد، درباره روز ترور منصور گفته بود: «... چهار نفر از این برادرها مسلح بودند که در هر قسمتی که هرکدامشان زودتر با منصور برخورد کردند، او مبادرت به عمل بکند... . نزدیکی‌های ساعت ۱۰ بود که ماشین منصور از قسمت شاه‌آباد وارد میدان بهارستان می‌شود و به‌طور عمودی جلوی در مجلس می‌ایستد، همان در بزرگ. قبل از اینکه شوفر بیاید پایین، برگردد بیاید این ور در را باز بکند، خود منصور در را باز می‌کند و می‌آید بیرون... آقای بخارایی هم از قسمت جنوب به طرف شمال داشت می‌آمد، [منصور] که در را باز می‌کند و می‌آید، به فاصله دو متر بین این دو تا فاصله بوده، گارد محافظ با دو تا ماشین بنز ایستاده بودند، هنوز گارد محافظ پیاده نشده بودند، اسلحه هم لای دفترچه بود، آن دفترچه که دستش بوده، اسلحه هم لای آن بوده، به مجرد اینکه منصور می‌آید پایین، اسلحه را همان جوری که دستش بوده تیر اول را شلیک می‌کند که می‌خورد به شکم منصور، منصور که دولا می‌شود، تیر دوم را می‌زند پس‌گردنش، تیر سوم را که می‌خواهد بزند [گارد محافظ می‌زنند زیر دستش]، اسلحه می‌پرد بالا.

بخارایی را آنجا می‌گیرند. وقتی می‌گیرند آقای نیک‌نژاد از آن‌ور ماشین شروع می‌کند به تیراندازی، گارد فرار می‌کند، آقای بخارایی هم فرار می‌کند. سربازهایی که دم مجلس بودند، صدای تیر را که می‌شنوند، می‌آیند بیرون نیک‌نژاد را می‌گیرند. نیک‌نژاد می‌گوید من نبودم، [او آنجاست] دارد می‌رود، [و برای فریب آنها وسط میدان را نشان می‌دهد] آنها برمی‌گردند، می‌بینند که یکی وسط خیابان دارد فرار می‌کند، نیک‌نژاد را ولش می‌کنند که آن هم می‌پرد توی تاکسی، نیک‌نژاد از آن‌ور می‌رود. آقای بخارایی هم چون زمین یخبندان و سُر بود، سُر می‌خورد زمین، (می‌خورد زمین)، چندتا پلیس که عقبش کرده بودند، می‌گیرند او را آنجا و می‌آورند کلانتری بهارستان».

حسنعلی منصور بلافاصله پس از ترور در مقابل مجلس شورای ملی به بیمارستان پارس منتقل شد. فردای آن روز شش جراح آمریکایی، انگلیسی و فرانسوی برای معالجه نخست‌وزیر رو به احتضار به تهران دعوت شدند و در روز سوم بهمن پزشکان ایرانی، آمریکایی، انگلیسی و فرانسوی خبر از بهبودی حال حسنعلی منصور دادند. پس از اعلام این خبر شاه و فرح در بیمارستان پارس از حسنعلی منصور عیادت کردند اما در روز ۵ بهمن بار دیگر حال او رو به وخامت گذاشت و صبح روز ششم بهمن بود که حسنعلی منصور بر اثر شدت خون‌ریزی درگذشت و در پی مرگ او، امیرعباس هویدا وزیر دارایی به حکم شاه مأمور تشکیل کابینه شد. عوامل ترور منصور یعنی محمد بخارایی، مرتضی نیک‌نژاد، صفارهرندی و صادق امانی پس از این واقعه، بازداشت، محاکمه و به اعدام محکوم شدند. حکم آنها در بامداد روز ۲۶ خرداد ۴۴ به اجرا درآمد. دیگر مرتبطان پرونده از جمله حاج مهدی عراقی، محی‌الدین انواری و عسگراولادی هم به حبس‌های طویل‌المدت محکوم شدند.

نظر امام درباره ترور منصور

یکی از مسائلی که در سال‌های بعد همواره درباره مسئله ترور منصور مطرح بود، این است که هیئت‌های مؤتلفه با حکم شرعی(فتوا) دست به ترور منصور زدند اما با وجود اینکه آنها در آن زمان به‌عنوان پیروان امام خمینی شناخته می‌شدند، این فتوا از سوی امام خمینی صادر نشده و او حتی صریحا با چنین اقدامی مخالفت کرده بود. آیت‌الله محی‌الدین انواری که از سال ۱۳۴۴ تا ۱۳۵۶ به جرم مشارکت در قتل حسنعلی منصور و همراهی با گروه‌های مؤتلفه اسلامی در زندان بود، درباره چگونگی اعلام مخالفت امام با ترور نخست‌وزیر روایت جالبی دارد: «آقای اسلامی در شورای مرکزی مؤتلفه بود. من در شورای روحانی بودم. از طرف شورا می‌آمد. در مسئله منصور آقای صادق امانی آمد منزل ما و گفت: با اعلامیه کار درست نمی‌شود. این هنوز زمان اسدالله علم بود. صادق می‌گفت که علم را بکشیم.

ادامه در صفحه ۶

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● فیلم کشتن سگ‌ها در کهریزک را در فضای مجازی دیدم، چرا باید این‌قدر با خشونت با حیوانات رفتار کنند؟ چرا باید حیوانات را این‌گونه از بین ببرند؟ راهکارهای زیادی می‌توانند برای آن ارائه دهند نه اینکه حیوانات را به بدترین شکل ممکن از بین ببرند. واقعا جا دارد شهرداری با این قضیه به‌شدت برخورد کند و پیگیری‌های لازم را انجام دهد.

یک مخاطب

● دست‌کم هزار متر از زمین‌های خالی روبه‌روی شهرک فرهنگیان در انتهای بلوار شهیدرجایی شهرری برای ساکنان باعث مزاحمت شده و در مواقع باد و توفان گردوخاک زیادی بلند می‌شود، اگر شهرداری منطقه ۲۰ این زمین‌های وسیع را به فضای سبز تبدیل کند، این مشکل حل خواهد شد.

یک مخاطب

بازتاب

● **پاسخ روابط عمومی شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه:** احتراما خواهشمند است درخصوص مطلب مندرج در آن روزنامه، دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۵/۲۲ صفحه ۳ با عنوان: ظرفیت کارت بلیت فقط سه هزار تومان ناقابل است، پاسخ زیر در همان صفحه به چاپ برسد:

با سلام، احتراما ضمن تشکر از مسافران گرامی و همچنین سپاس از آن روزنامه وزین به خاطر انعکاس دیدگاه‌ها و نقطه‌نظرات خوانندگان گرامی و ظرفیت ایجادشده جهت تعامل و پاسخگویی به شهروندان و مسافران گرامی مترو، به اطلاع می‌رساند سقف ۳۰۰۰ تومان شارژ کارت بلیت فقط مخصوص باجه‌های فروش بود و مسافران محترم می‌توانستند کارت بلیت خود را تا سقف دلخواه از طریق دستگاه‌های خودکار موجود در ایستگاه‌ها شارژ کنند. این طرح به منظور کم‌کردن حجم نقدینگی موجود در باجه‌های فروش و تشویق مسافران گرامی به استفاده از دستگاه‌های خودکار فروش اجرا شد، ولی در جهت رفاه حال این عزیزان از تاریخ ۹۸/۵/۲۱ منتفی شده و مسافران می‌توانند علاوه بر دستگاه‌های خودکار به هر میزان که مایل باشند در باجه‌های فروش، کارت بلیت خود را شارژ نمایند.